

HUN TROTS.

Ja, zeker, dat is hij met alle recht. Niet slechts is hij wèl gevormd en kloek van lijf en leden, maar dat open rond gelaat spreekt van een mannelijk en nobel karakter, die eenvoudige blik van gezonde, nuchtere levensopvatting, en alles in die trekken getuigt van zijn innemenden aard en onbedorven jeugd. *Hun trots*; want hij is hun eenige, en hij zal den naam en de eer van het geslacht bewaren en voortplanten op Gods aardbodem. Wat den naam betreft, dat waarborgen hun, voorzoover menschen zekerheid vragen kunnen, zijn goede gezondheid en zijn sterk gestel, zijn onbevungen gemoed en onbedorven leven, zijn mannelijke kracht en zijn ontvankelijkheid voor het edele en schoone, bovenal de streng zedelijke opvatting van zijn plicht. En voor de eer spreken de noeste vlijt, de betamelijke eerezucht en de vorderingen, die hij boven anderen maakte. Want al vervulde zijn vader tot tevredenheid en onder den lof zijner stadgenooten de betrekking van voorzanger en muziekonderwijzer, en al mocht hij het daarin hooger en verder brengen dan menigeen, ook dan zijn voorvaderen, waaronder de waarneming der bediening als erfelijk geweest was, moeder had beweerd, dat de jongen, om met zijn tijd te kunnen medegaan, een betere opleiding hebben moest. En vader behoorde, ook al wilde hij van de emancipatie*) zelfs liever den naam niet kennen, niet tot dat soort van heeren der schepping en des huizes, die meenen, dat de vrouw uitsluitend aangewezen en geschikt is tot het bezorgen van den dagelijkschen maaltijd, het onderhouden van de kleerkast, de groote en kleine schoonmaak, het opzicht over de kinderen, enz. Neen, hij dankte God, dat zij in alle dingen voor en ook tegenover hem een hulpe was en hij waardeerde en eerbiedigde haar als zoodanig. Wat die emancipatie betreft, hij begreep niets van die moderne kunstenmakerij. Hij vond, dat zijn vrouw niet alleen een eervolle taak had, waartoe hoofd en handen hem geheel verkeerd zouden staan, maar bovendien hielp zij hem nog met raad en daad bij de zijne. En zijn vrouw begreep maar niet, hoe zij het zou kunnen stellen zonder zijn zorgende liefde, zonder die krachtige hand boven haar en dien trouwen steun aan haar zijde en van al zijn bewonderaars was „moeder” nommer één. Een vrouw zich vrij maken? Wel, was zij dan niet vrij, volkomen vrij om haar plichten als mensch en vrouw en moeder te vervullen? En iets anders wenschte zij niet! Zou hij, haar man, ooit getracht hebben, haar die vrijheid te ontzeggen, zij zou het hem zeker te verstaan gegeven hebben, maar immers, zij had van te voren geweten, dat hij het nooit doen zou, dat hij veeleer juist de zedelijke vrijheid in haar waardeerde, welke haar, als sprak het zoo van zelf, altijd drong om met hem te overleggen, hem te raden en dan, wel, dan gezamenlijk met

*) *Emancipatie* wil zeggen: *vrijmaking*. Men stelt het in deze beweging voor, alsof de vrouw eeuwen lang een slavin is geweest en nu van die banden moet worden ontdaan. Gelijke rechten met den man moet zij hebben. En zoo wordt Gods orde omgekeerd en de heerlijke plaats, die de vrouw van God ontvangen heeft, verwisseld met die van den man.

hem, offers te brengen, moeilijkheden te overwinnen en het voorgestelde doel te bereiken, waarna zij elkander dubbel waardeerden temidden van de vreugde over het welslagen. Zoo had hij dan ook gehoor gegeven aan moeders raad om den jongen te laten studeeren. Wat dat beteekende? Wel,..... dat zij haar eau de cologne en pepermunt missen moest, dat de suiker in de koffie alleen gemengd werd, wanneer er bezoek was, dat de japon nog een jaar langer mede moest dan vroeger het geval was; anders niet. En of hij hielp? Nu ja, er gingen soms vier, vijf dagen voorbij, waarop hij geen trek had in zijn glaasje bier, hetwelk hij vroeger dagelijks bij het middagmaal gebruikte, en de sigarenhandelaar wist voortaan precies, wanneer buurman hierover bezoek ontving en dat de tabak van tien stuivers hem nu nog beter beviel dan die van zestien, welke hij vroeger gewoon was, ook al omdat hij er nu minder aan deed. Zóó waren zij er samen gekomen, en als nu het jaar om was en de jongen alweer door zijn examen was en het geld daar klaar lag om de studie te betalen, hoe trotsch waren ze dan alle drie op elkaar en hoe dankten ze God voor en met elkaar!

Buurman zei, dat het zonde was, dat ze een afgod van hun jongen maakten en dat God er wel eens in blazen kon, en..... „Kom, kom, buurman! Heb eerst eens het hout, waarvan men een afgodje maakt — maar uw Willem wil niet werken; van hem kunt ge er dus geen maken! — en laat er dan de suiker en de koffie en de pijp eens voor staan, laat uw vrouw eerst eens wat voor de glazen van de winkelkast voorbijgaan zonder te koopen, en..... tot zoolang de vrees voor het blazen van God tegen 'snaasten afgodstempeltje maar in eigen kastje geborgen!”

Maar als dan de studie afgelopen was en hij zich verpoozen wilde, als hij vaders cello ter hand nam en vaders thema deed hooren, zoo vol, zoo schoon en met een gevoel, alsof hij zeggen wilde: „Mijn beste vader, wat u toen dacht en gevoelde, wat het hart u drong in tonen lucht te geven, dat waardeer, neen, dat gevoel ik ook,” zie dan was het, of de schaduw op Achaz' zonnwijzer nog eenmaal terugging, en zij zich in den gouden tijd hunner eigen jeugd verplaatst zagen; dan was het, of de muren van de huiskamer en van het huis en de wallen van de stad omvielen op het geluid van de cello en zij weder wandelden ginds door de bosschen en aan den oever van het meer, en hoopten en droomden van leven en lieven, van trouw en geluk. En straks, als hij variatiën gaf en phantaseerde, als de uitdrukking van vaders hope en moeders liefde zich huwde aan hetgeen hij zelf verwachtte en gevoelde, als hun illusiën en zijn idealen saamsmolten tot één compositie van de schoonste harmonie, waarin alle dissonanten zich oplostten tot een droom der toekomst, zie, was het dan niet, of op dat dure fundament, dat zij ten koste van zooveel opofferingen gelegd hadden, een kristallen paleis zich verhief, welks grondslag vast in den bodem van het geslacht rustte, maar welks tinne hoog in den nevel van het ongewisse, ja, maar, toch ten hemel zich verhief? Dan blies vader van louter voldoening zware rookwolken over de tafel, en moeder schoof haar arm onder dien van den Cantor en drukte dien zoo vast! Dan blonk hun gelaat van vrede, van dank aan hun God, die hun zoon tot hiertoe bewaarde en zegende bij zijn werk; dan glinsterde hun oog van geluk; de cello gaf liederen der toekomst, zonder woorden maar vol zin, en hun hart sprak:

„Mijn jongen! Mijn trots!”

P. J. K.

